

UPPFÖLJNING AV VERKSTÄLLET AV REGIONSTRATEGIN FÖR SAMKOMMUNEN FÖR ÅBO STADSREGION 2024-2026

I MITTEN AV STRATEGIPERIODEN AUGUSTI 2025

REGIONSTRATEGI FÖR SAMKOMMUNEN FÖR ÅBO STADSREGION 2024-2026

- Regionstrategin är den första strategin för ett regionsamarbete som grundar sig på en samkommun mellan Åbo, S:t Karins, Lundo, Nådendal, Reso och Rusko.
- Regionstrategin godkändes av medlemskommunernas fullmäktige våren 2024.
- Beredningen av regionstrategin inleddes i januari 2023.
 - Regionstyrelsen godkände utkastet till strategin för remissbehandling 1.11.2023
 - Efter remissbehandlingen godkände regionstyrelsen strategin vid sitt möte 13.12.2023 och lämnade in den till medlemskommunernas fullmäktige för godkännande.

VISIONER, TEMAN OCH ÅTGÄRDER I REGIONSTRATEGIN

- Den gemensamma strategiska visionen för Åbo stadsregion är:
 - *Åbo stadsregion är en internationellt känd, intressant och inspirerande stadsregion som växer på ett hållbart sätt och vars styrkor är en hög kompetensnivå, rik historia, unik skärgård, snabba trafikförbindelser och smidiga vardagstjänster.*
- Regionstrategin har delats in i fyra huvudmål
 1. Hållbar tillväxt och god livskvalitet
 2. Tillgänglig stadsregion
 3. Hög kompetens och tillgång till arbetskraft
 4. Effektivt regionsamarbete
- Målen omfattar 24 strategiska åtgärder. I denna rapport har man sammanställt förverkligandet av alla dessa 24 åtgärder i augusti 2025.

1. HÅLLBAR TILLVÄXT OCH GOD LIVSKVALITET

Åtgärder som man beslutat om i strategin och måltidtabell för genomförande av de planerade åtgärderna. Trafikljusens färger beskriver situationen för genomförandet i augusti 2025. På följande sidor har åtgärdernas framskridande beskrivits mer projektenligt.

Åtgärder: Hållbar tillväxt och god livskvalitet	Genomförande
1.1. Samkommunen för Åbo stadsregion utvecklar fungerande samarbetsmodeller med Business Turku, Turun seudun kehitys Oy och andra aktörer som strävar efter att stärka stadsregionens livskraft.	2024
1.2. Befintliga former av kommunöverskridande serviceproduktion inom den kommunala basservicen kartläggs. Eventuella utvecklingsobjekt identifieras och tilläggsutredningar inleds.	2024
1.3. Under tiden efter social- och hälsovårdsreformen utvecklar kommunerna nya serviceenheter för att främja välfärd och hälsa. Man delar information och strävar efter att skapa gemensamma verksamhetsmodeller för tjänsterna för främjande av hälsa och välfärd mellan kommunerna i stadsregionen.	2024–2026
1.4. Utredningar görs om idrottsanläggningar i stadsregionen, understödsmodeller för idrottshobbyer och investeringar i idrottsanläggningar som planeras av medlemskommunerna. Beröringspunkterna för investeringsbehoven bedöms och det utreds om vissa investeringar i idrottsanläggningar kan genomföras i form av gemensamma projekt för kommunerna eller hela stadsregionen.	2024
1.5. Goda utflykts- och friluftsleder förbättrar livskvaliteten och är ett enkelt sätt att ta sig ut i den närliggande naturen. De viktigaste utvecklingsobjekten vad gäller utflykts- och friluftsleder som överskrider kommungränserna utreds.	2025
1.6. Medlemskommunerna kan via samkommunen genomföra gemensamma projekt som stöder kommunernas gemensamma mål med anknytning till skyddet av Östersjön, bekämpningen av klimatförändringen och den biologiska mångfalden.	2024–2026
1.7. Som en del av förberedelserna inför Åbo stads 800-årsjubileum beaktas och utnyttjas de regionala och regionalekonomiska möjligheter som jubileumsåret medför.	2025–2026
1.8. För stadsregionen utarbetas en kommunikationsplan, enligt vilken gemensam regionmarknadsföring genomförs i samkommunens kommunikation.	2025

1.1. Samkommunen för Åbo stadsregion utvecklar fungerande samarbetsmodeller med Business Turku, Turun seudun kehitys Oy och andra aktörer som strävar efter att stärka stadsregionens livskraft

- Samkommunen har inlett ett regelbundet samarbete och har regelbunden kontakt med bland annat
 - Business Turku
 - Turun seudun kehitys Oy
 - Egentliga Finlands förbund
 - Åbo handelskammare
 - Egentliga Finlands företagare
 - Åbo universitet
 - Åbo yrkeshögskola

1.2. Befintliga former av kommunöverskridande serviceproduktion inom den kommunala basservicen kartläggs. Eventuella utvecklingsobjekt identifieras och tilläggsutredningar inleds

- Kartläggningen av befintliga former av kommunöverskridande serviceproduktion har inletts
 - Man har kartlagt den nuvarande medlemsbasen för bolag och regionala organisationer som sträcker sig över kommungränserna
 - För tjänsternas del har man gjort mest kartläggning inom bildningstjänsterna och idrottstjänsterna
 - I samband med utvärderingen av MBT-verksamhetsmodellen har man kartlagt nuvarande samarbetsformer i anknytning till markanvändning, boende och trafik
 - Kartläggningen fortsätter under hela strategiperioden.

1.3. Under tiden efter social- och hälsovårdsreformen utvecklar kommunerna nya servicehelheter för att främja välfärd och hälsa. Man delar information och strävar efter att skapa gemensamma verksamhetsmodeller för tjänsterna för främjande av hälsa och välfärd mellan kommunerna i stadsregionen.

- Kommunerna utvecklar egna och gemensamma tjänster för främjande av hälsa och välfärd i andra nätverk än de som ingår i samkommunen för Åbo stadsregion.
- Man har tills vidare inte i samkommunens namn inlett program där man strävar efter att utveckla gemensamma verksamhetsmodeller.
- Samkommunen har dock för sin del främjat arbetet inom hälsa- och välfärd som en del av två innehållshelheter
 - Utveckling av en ny centraliserad modell för livsmedelsbistånd i Egentliga Finland
 - Utveckling av samarbetet mellan bildningstjänsterna i medlemskommunerna och Varha

1.4. Utredningar görs om idrottsanläggningar i stadsregionen, understödsmodeller för idrottshobbyer och investeringar i idrottsanläggningar som planeras av medlemskommunerna. Beröringspunkterna för investeringsbehoven bedöms och det utreds om vissa investeringar i idrottsanläggningar kan genomföras i form av gemensamma projekt för kommunerna eller hela stadsregionen.

- År 2024 gjordes en regional sammanställning av investeringarna i idrottsanläggningar som planerats av medlemskommunerna. I samband med detta identifierades inga nya potentiella gemensamma projekt men uppföljningen av investeringsbehoven fortsätter och samkommunen håller fram en regional synvinkel under mötena för tjänsteinnehavare som ansvarar för motionsfrämjande tjänster.
- Åbo, S:t Karins samt Åbo och Lundo har sinsemellan fört diskussioner om simhallsinvesteringar.
- En utredning om bidragsmodeller för motionshobbyer som finns tillgängliga i stadsregionen färdigställdes i januari 2025. En regional bidragsmodell bereds inte i detta skede. Man följer upp de regionala effekterna av Åbos nya modell.

1.5. Goda utflykts- och friluftsleder förbättrar livskvaliteten och är ett enkelt sätt att ta sig ut i den närliggande naturen. De viktigaste utvecklingsobjekten vad gäller utflykts- och friluftsleder som överskrider kommungränserna utreds.

- Regiondirektören har fört de första kommunspecifika diskussionerna om ämnet.
- Kartläggningen av utvecklingsobjekt som identifierats kommunspecifikt fortsätter under hösten 2025.
 - Man gör en sammanfattning av kartläggningen som lämnas in för behandling till tjänsteinnehavarna som ansvarar för motionsfrämjande tjänster.
 - Man beslutar om åtgärdens fortsatta beredning efter behandlingen av sammanfattningen under hösten 2025.

1.6. Medlemskommunerna kan via samkommunen genomföra gemensamma projekt som stöder kommunernas gemensamma mål med anknytning till skyddet av Östersjön, bekämpningen av klimatförändringen och den biologiska mångfalden.

- Regionstyrelsen beslutade vid mötet 23.4.2025 att inleda beredningen av ett regionalt naturmål.
- Som stöd för beredningen sammanställer man en expertarbetsgrupp som består av tjänsteinnehavare från medlemskommunerna. Arbetsgruppens verksamhet inleds hösten 2025.
- Föredragningen om naturmålet lämnas in till regionstyrelsen för behandling våren 2026.

1.7. Som en del av förberedelserna inför Åbo stads 800-årsjubileum beaktas och utnyttjas de regionala och regionalekonomiska möjligheter som jubileumsåret medför

- Verkställandet inleds i augusti 2025.
- Åbo stad har bjudit in representanter för regionens kommuner och intressentgrupper till "Åbo 800 grannworkshoppar" den sista veckan i augusti.
- Samkommunens roll och deltagande bedöms under hösten 2025.

1.8. För stadsregionen utarbetas en kommunikationsplan, enligt vilken gemensam regionmarknadsföring genomförs i samkommunens kommunikation

- Inleds hösten 2025
- Samkommunen för Åbo stadsregion konkurrensutsätter en kommunikationsbyrå som stöd för beredningen.
- Under beredningen hör man och inkluderar man medlemskommunernas kommunikationsexperter, kommundirektörerna och regionstyrelsen.
- Kommunikationsplanen färdigställs i januari 2026.

2. TILLGÄNGLIG STADSREGION

Åtgärder som man beslutat om i strategin och måltidtabell för genomförande av de planerade åtgärderna. Trafikljusens färger beskriver situationen för genomförandet i augusti 2025. På följande sidor har åtgärdernas framskridande beskrivits mer projektenligt.

Åtgärder: Tillgänglig stadsregion	Genomförande
2.1. Trafikprojekt som kräver statlig finansiering främjas genom stadsregionens gemensamma intressebevakning. Samkommunen håller sina intressebevakningsmål uppdaterade under strategiperioden och uppdaterar dem vid behov.	2024–2026
2.2. Rollen för samkommunen för Åbo stadsregion i MBT-avtalsprocessen och den regionala trafiksystemplaneringen utvärderas och förtydligas.	2024–2026
2.3. Samkommunen för Åbo stadsregion deltar i uppdateringen av Åboregionens strukturmodell vad gäller planeringen av kärnstadsregionen.	2024–2026
2.4. Det skapas en djärv framtidsvision om utvecklingen av stadsregionens förbindelser västerut. I visionsarbetet beaktas utvecklingsutsikterna för sjötrafiken och elektrifieringen av flygtrafiken.	2024–2025
2.5. Åbo flygplats ställning stärks genom intressebevakning och regional marknadsföring.	2024–2026

2.1. Trafikprojekt som kräver statlig finansiering främjas genom stadsregionens gemensamma intressebevakning. Samkommunen håller sina intressebevakningsmål uppdaterade under strategiperioden och uppdaterar dem vid behov.

- Regionstyrelsen godkände Åbo stadsregions första gemensamma intressebevakningsmål i april 2023.
- Uppdateringen av intressebevakningsmålen bereds och en föredragning av de uppdaterade målen lämnas in till regionstyrelsen för behandling under hösten 2025.

2.2. Rollen för samkommunen för Åbo stadsregion i MBT-avtalsprocessen och den regionala trafiksystemplaneringen utvärderas och förtydligas.

- För att stärka kontakten mellan Åbo stadsregion och MBT-stadsregionen har samkommunens regiondirektör deltagit i MBT-styrgruppens möten sedan mars 2024.
- Hösten 2024 beställdes en utredning av konsultbyrån MDI om MBT-samarbetsformerna i Åbo stadsregion.
- Regionstyrelsen gav i december 2024 regiondirektören och kommundirektörmötet som uppgift att bereda riktlinjer för samkommunens roll i MBT-ärenden.
- Beredningen har gjorts i samband med kommundirektörmötena under år 2025. I beredningen har man hittills dragit följande riktlinjer:
 - Kommundirektörerna från alla sex kommuner i kärnstadsregionen kommer i fortsättningen att delta i MBT-styrgruppens möten.
 - MBT-styrgruppens föredragningsärenden ska följas upp av kommundirektörmötet. MBT-styrgruppens mötesärenden behandlas på förhand vid kärnstadsregionens kommundirektörmöte.
 - Åren 2025–2026 spelar kärnstadsregionen en stor roll i beredningen av stadsregionplanen. Behandlingen av uppdateringen av stadsregionplanen inleds i april vid kommundirektörmötet och regionstyrelsens möte.
- Beredningen fortsätter hösten 2025.

2.3. Samkommunen för Åbo stadsregion deltar i uppdateringen av Åboregionens strukturmodell vad gäller planeringen av kärnstadsregionen.

- Utvärderingen av Åbo stadsregions strukturmodell 2035 färdigställdes våren 2025.
- Resultaten från utvärderingen framfördes för regionstyrelsen i april 2025.
- Beredningen av stadsregionplanen styrs av MBT-styrgruppen. Som stöd för beredningen har man konkurrensutsatt en konsultbyrå som inleder beredningsarbetet hösten 2025.
- Stadsregionplanen behandlas regelbundet vid stadsregionens kommundirektörmöten och i regionstyrelsen under åren 2025 och 2026.

2.4. Det skapas en djärv framtidsvision om utvecklingen av stadsregionens förbindelser västerut. I visionsarbetet beaktas utvecklingsutsikterna för sjötrafiken och elektrifieringen av flygtrafiken.

- Utvecklingen av förbindelser västerut och visionsarbetet i anknytning till den står för närvarande på agendan för många regionala organisationer och landskapsorganisationer.
- Samkommunen för Åbo stadsregion bedömer ännu det bästa sättet att gå till väga och med vilka partners man kommer att inleda verkställandet av denna strategiska åtgärd.

3. HÖG KOMPETENS OCH TILLGÅNG TILL ARBETSKRAFT

Åtgärder som man beslutat om i strategin och måltidtabell för genomförande av de planerade åtgärderna. Trafikljusens färger beskriver situationen för genomförandet i augusti 2025. På följande sidor har åtgärdernas framskridande beskrivits mer projektenligt.

Åtgärder: Hög kompetens och tillgång till arbetskraft	Genomförande
3.1. För stadsregionen skapas en gemensam lägesbild av det regionala utbudet och utvecklingsbehoven i fråga om utbildning på andra stadiet.	2024–2025
3.2. Avtalen om bildningstjänster mellan kommunerna i stadsregionen kommer i fortsättningen att delges och diskuteras i regionstyrelsen.	2024–2026
3.3. Man utvärderar regionala åtgärder för att främja att personer som utexamineras från läroanstalter i stadsregionen sysselsätts och stannar kvar i regionen.	2025–2026
3.4. Samkommunen för stadsregionen samarbetar med Business Turku, Åbo sysselsättningsområde och läroanstalterna i stadsregionen i syfte att förbättra tillgången på inhemsk och internationell arbetskraft.	2024–2025
3.5. De regionala behoven av att utveckla integrationstjänsterna för invandrare utreds.	2025

3.1. För stadsregionen skapas en gemensam lägesbild av det regionala utbudet och utvecklingsbehoven i fråga om utbildning på andra stadiet.

- År 2024 lät samkommunen utföra en utredning och statistisk analys om valen av studieplatser på andra stadiet i Åbo stadsregion. I utredningen beskrevs hur ungdomarna rör sig över kommungränserna när de väljer studieplatser på andra stadiet.
- Regionstyrelsen diskuterade vid sitt möte i mars 2025 om utvecklingsriktningarna för den riksomfattande yrkesutbildningen.
- För yrkesutbildningens del fortsätter man att skapa en regional lägesbild under hösten 2025.

3.2. Avtalen om bildningstjänster mellan kommunerna i stadsregionen kommer i fortsättningen att delges och diskuteras i regionstyrelsen.

- Det nya kommunavtalet för internationella skolor i Åbo behandlades vid Åbo stadsregions bildningsdirektörmöte, vid kommundirektörmötet och delgavs till regionstyrelsen under våren 2025.

3.3. Man utvärderar regionala åtgärder för att främja att personer som utexamineras från läroanstalter i stadsregionen sysselsätts och stannar kvar i regionen.

- Verkställandet inleds under hösten 2025.

3.4. Samkommunen för stadsregionen samarbetar med Business Turku, Åbo sysselsättningsområde och läroanstalterna i stadsregionen i syfte att förbättra tillgången på inhemsk och internationell arbetskraft.

- Inleds under hösten 2025.

3.5. De regionala behoven av att utveckla integrationstjänsterna för invandrare utreds

- Inleds i augusti 2025.

4. EFFETKTIVT REGIONSAMARBETE

Åtgärder som man beslutat om i strategin och måltidtabell för genomförande av de planerade åtgärderna. Trafikljusens färger beskriver situationen för genomförandet i augusti 2025. På följande sidor har åtgärdernas framskridande beskrivits mer projektenligt.

Åtgärder: Effektivt regionsamarbete	Genomförande
4.1. Under strategiperioden etableras samarbetet mellan samkommunen för Åbo stadsregion och andra regionala organisationer som främjar livs-, dragnings- och hållkraften.	2024–2026
4.2. I slutet av strategiperioden bedöms hur aktuellt samkommunens medlemsunderlag är och eventuella ändringsbehov.	2026
4.3. Under strategiperioden låter man utföra en utomstående bedömning av Åbo stadsregions regionala samarbetsstrukturer och hur de fungerar.	2025
4.4. Samkommunen utvecklar och tar i bruk ett system för respons och utvärdering med hjälp av vilket man kan följa regionsamarbetets utveckling och effektivitet.	2024–2025
4.5. Regionforumet för Åbo stadsregion ordnas varje år och man etablerar dess ställning som en viktig mötesplats för regionens beslutsfattare, tjänsteinnehavare och intressentgrupper.	2024–2026
4.6. För samkommunen för Åbo stadsregion skapas en egen verksamhetsmodell för att delaktiggöra invånarna och intressentgrupper.	2025–2026

4.1. Under strategiperioden etableras samarbetet mellan samkommunen för Åbo stadsregion och andra regionala organisationer som främjar livs-, dragnings- och hållkraften

- Pågår. Verkställandet av åtgärden är genomgående i samkommunens verksamhet.

4.2. I slutet av strategiperioden bedöms hur aktuellt samkommunens medlemsunderlag är och eventuella ändringsbehov

- Man har satt upp en tidtabell för åtgärden i regionstrategin för år 2026.
- Diskussionen inleddes våren 2025 och utvärderingen fortsätter hösten 2025.

4.3. Under strategiperioden låter man utföra en utomstående bedömning av Åbo stadsregions regionala samarbetsstrukturer och hur de fungerar.

- Experter från Europarådet utvärderade strukturerna för Åbo stadsregions regionsamarbete åren 2023–2024. Utvärderingens slutrapport färdigställdes våren 2024.
- Man lät MDI göra en utvärdering om stadsregionens samarbetsstrukturer hösten 2024

4.4. Samkommunen utvecklar och tar i bruk ett system för respons och utvärdering med hjälp av vilket man kan följa regionsamarbetets utveckling och effektivitet.

- Regionstyrelsen genomförde en självutvärdering av sitt arbete våren 2025.
- Beredningen av det övriga systemet för respons och utvärdering fortsätter hösten 2025.

4.5. Regionforumet för Åbo stadsregion ordnas varje år och man etablerar dess ställning som en viktig mötesplats för regionens beslutsfattare, tjänsteinnehavare och intressentgrupper.

- Regionforumet har ordnats åren 2023 och 2024
- Regionforumet år 2025 ordnas 16.9 i Logomo
- Regionforumets koncept utvecklas kontinuerligt

4.6. För samkommunen för Åbo stadsregion skapas en egen verksamhetsmodell för att delaktiggöra invånarna och intressentgrupper

- Verkställandet kopplas till en del av uppdateringen av regionstrategin under åren 2025 och 2026.

1.1. Samkommunen för Åbo stadsregion utvecklar fungerande samarbetsmodeller med Business Turku, Turun seudun kehitys Oy och andra aktörer som strävar efter att stärka stadsregionens livskraft.	2024
1.2. Befintliga former av kommunöverskridande serviceproduktion inom den kommunala basservicen kartläggs. Eventuella utvecklingsobjekt identifieras och tilläggsutredningar inleds.	2024
1.3. Under tiden efter social- och hälsovårdsreformen utvecklar kommunerna nya serviceenheter för att främja välfärd och hälsa. Man delar information och strävar efter att skapa gemensamma verksamhetsmodeller för tjänsterna för främjande av hälsa och välfärd mellan kommunerna i stadsregionen.	2024–2026
1.4. Utredningar görs om idrottsanläggningar i stadsregionen, understödsmodeller för idrotts hobbyer och investeringar i idrottsanläggningar som planeras av medlemskommunerna. Beröringspunkterna för investeringsbehoven bedöms och det utreds om vissa investeringar i idrottsanläggningar kan genomföras i form av gemensamma projekt för kommunerna eller hela stadsregionen.	2024
1.5. Goda utflykts- och friluftsleder förbättrar livskvaliteten och är ett enkelt sätt att ta sig ut i den närliggande naturen. De viktigaste utvecklingsobjekten vad gäller utflykts- och friluftsleder som överskrider kommungränserna utreds.	2025
1.6. Medlemskommunerna kan via samkommunen genomföra gemensamma projekt som stöder kommunernas gemensamma mål med anknytning till skyddet av Östersjön, bekämpningen av klimatförändringen och den biologiska mångfalden.	2024–2026
1.7. Som en del av förberedelserna inför Åbo stads 800-årsjubileum beaktas och utnyttjas de regionala och regionalekonomiska möjligheter som jubileumsåret medför.	2025–2026
1.8. För stadsregionen utarbetas en kommunikationsplan, enligt vilken gemensam regionmarknadsföring genomförs i samkommunens kommunikation.	2025
2.1. Trafikprojekt som kräver statlig finansiering främjas genom stadsregionens gemensamma intressebevakning. Samkommunen håller sina intressebevakningsmål uppdaterade under strategiperioden och uppdaterar dem vid behov.	2024–2026
2.2. Rollen för samkommunen för Åbo stadsregion i MBT-avtalsprocessen och den regionala trafiksystemplaneringen utvärderas och förtydligas.	2024–2026
2.3. Samkommunen för Åbo stadsregion deltar i uppdateringen av Åboregionens strukturmodell vad gäller planeringen av kärnstadsregionen.	2024–2026
2.4. Det skapas en djärv framtidsvision om utvecklingen av stadsregionens förbindelser västerut. I visionsarbetet beaktas utvecklingsutsikterna för sjötrafiken och elektrifieringen av flygtrafiken.	2024–2025
2.5. Åbo flygplats ställning stärks genom intressebevakning och regional marknadsföring.	2024–2026
3.1. För stadsregionen skapas en gemensam lägesbild av det regionala utbudet och utvecklingsbehoven i fråga om utbildning på andra stadiet.	2024–2025
3.2. Avtalen om bildningstjänster mellan kommunerna i stadsregionen kommer i fortsättningen att delges och diskuteras i regionstyrelsen.	2024–2026
3.3. Man utvärderar regionala åtgärder för att främja att personer som utexamineras från läroanstalter i stadsregionen sysselsätts och stannar kvar i regionen.	2025–2026
3.4. Samkommunen för stadsregionen samarbetar med Business Turku, Åbo sysselsättningsområde och läroanstalterna i stadsregionen i syfte att förbättra tillgången på inhemsk och internationell arbetskraft.	2024–2025
3.5. De regionala behoven av att utveckla integrationstjänsterna för invandrare utreds.	2025
4.1. Under strategiperioden etableras samarbetet mellan samkommunen för Åbo stadsregion och andra regionala organisationer som främjar livs-, dragnings- och hållkraften.	2024–2026
4.2. I slutet av strategiperioden bedöms hur aktuellt samkommunens medlemsunderlag är och eventuella ändringsbehov.	2026
4.3. Under strategiperioden låter man utföra en utomstående bedömning av Åbo stadsregions regionala samarbetsstrukturer och hur de fungerar.	2025
4.4. Samkommunen utvecklar och tar i bruk ett system för respons och utvärdering med hjälp av vilket man kan följa regionsamarbetets utveckling och effektivitet.	2024–2025
4.5. Regionforumet för Åbo stadsregion ordnas varje år och man etablerar dess ställning som en viktig mötesplats för regionens beslutsfattare, tjänsteinnehavare och intressentgrupper.	2024–2026
4.6. För samkommunen för Åbo stadsregion skapas en egen verksamhetsmodell för att delaktiggöra invånarna och intressentgrupper.	2025–2026